

Sorø Afdelingen

Formand: Niels Hilker, Smedevej 66, 4180 Sorø
Telefon: 30.40.05.09. - Mail: Niels.Hilkers@gmail.com
Mail: Soroe@dn.dk

Sorø, den 28. september 2019

Til Miljø- og Fødevareklagenævnet via klageportalen

Klage over tilladelse til indvinding af råstoffer på Munke Bjergbyvej/Døjringevej 23

Region Sjælland har den 2. september 2019 meddelt endelig tilladelse til at indvinde råstoffer på Munke Bjergbyvej/Døjringevej 23, matr. 9k, 9ck, 9ci, 9cf, 6e, 7d, 15p, 16f, 10bx Munke Bjergby By, Munke Bjergby

Danmarks Naturfredningsforening (DN Sorø) påklager hermed tilladelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

DN Sorø finder, at tilladelsens vurdering i afsnit 7.3 (Habitatdirektivets bilag IV) ikke tilgodeser det beskyttelsesbehov, som er formålet med direktivet og derfor er i strid med dette.

Region Sjælland vurderer således, at der ikke er risiko for at den økologiske funktionalitet for arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, ødelægges, såfremt der sættes vilkår der sikrer den nærliggende strandtudsens yngle – og rastested. Det forudsættes endvidere, at strandtudsens levevilkår og spredningsmuligheder indtænkes i efterbehandlingsplanen og den fremtidige anvendelse af området, for at sikre den fremtidige bevaringsindsats.

Region Sjælland undlader imidlertid dels at dokumentere, hvad den bygger sine vurderinger på og dels udmønte en reel sikring af strandtudsens vilkår under og efter råstofindvindingen.

I tilladelsen fremgår følgende:

- Afsnit 1.3. "Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV." Hvad beror denne vurdering på. ? - Det må antages, at strandtudsens benytter hele grusgravsområdet til fødesøgning. Den forekommer ikke i vandhullet uden for yngletiden.
- Afsnit 3.1.10. "Før bortgravning af skråningsanlæg skal det sikres, at skrånningen ikke huser strandtudser i dvale." Det fremgår altså ikke, hvordan Regionens har tænkt sig at gøre det, ligesom det ikke fremgår, hvorfor det kun gælder i vinterhalvåret når strandtudserne ligger i dvale, og dermed ikke i sommerperioden, hvor de er nedgravet om dagen?
- Afsnit 3.1.13: "I den vestlige del af området, matr. nr. 9ck, 9ci Munke Bjergby By, der efterlades over grundvandsspejl, tilstræbes etablering af 1-2 mindre lavvandede søer med en overflade på højst 300 m² og en brinkhældning på maksimalt 1:6. Søerne må gerne tørre ud sidst på sommeren." Formuleringen om at "tilstræbe" yder ikke den nødvendige beskyttelse af strandtudsens leve og opholdssted, ligesom den ikke sikrer en nødvendig efterfølgende naturpleje.

- Afsnit 3.1.13: "Der må ikke ske tilplantning af syd – og vestvendte skrænter, ej heller tilføres muld eller overjord." og "Der må ikke udlægges muld på sydvendte skrånninger". Disse formuleringer tager ikke højde for, at strandtudsens foretrækker lysåbne områder uden muldlag i forbindelse med fødesøgning. Vilklårene bør derfor sikre, at man helt undgår overjord og muld de steder, hvor der skal udvikles natur efter råstofindvindingen.
- Afsnit 6.2. om efterbehandling fremgår: "Arealet efterbehandles dels til naturformål med sø, og dels til landbrugsjord. Der vil blive etableret 3 søer på arealet. To på henholdsvis ca. 1 og 5 ha, mens den midterste sø vil blive gravet sammen med søen i nabogrusgraven så denne samlet bliver knap 17 ha" Her er det ganske uklart, om og hvordan disse søer hænger sammen med søerne nævnt under 3.1.13. Noget der er ganske centralt for strandtudsens.
- Grave- og efterbehandlingsplanen: I planen står der ikke noget om etableringen af 1-2 søer til strandtudse på op til 300 m² eller sikring af nuværende ynglesøer. Endvidere sikrer planen ikke, at strandtudsens som raste- og fødesøgnings- område har behov for lysåbent område uden muld. Noget som er afgørende, såfremt strandtudsens beskyttelsesbehov skal imødekommes.

Strandtudsens er på den danske rødliste og generelt meget sårbar og truet, jf. den gældende forvaltningsplan for Strandtudsens udgivet af Naturstyrelsen, nu overtaget af Miljøstyrelsen.

DN Sorø vil i den forbindelse henvise til de love og regler, som er gengivet i forvaltningsplanen for Strandtudsens. Særlig vigtig er: Habitatbekendtgørelsen eller Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 408 af 01/05/2007).

Her gælder bl.a. følgende:

§ 10. Ved administration af de i §§ 7 og 8 nævnte bestemmelser kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Stk. 2. Vurderingen skal fremgå af de afgørelser, der bliver truffet efter de i §§ 7 og 8 nævnte bestemmelser.

§ 11. Myndigheden kan fravige § 10, hvis der ikke findes et tilfredsstillende alternativ, og hvis fravigelsen ikke hindrer, at den pågældende bestands bevaringsstatus opretholdes i dens naturlige udbredelsesområde. Fravigelse kan kun ske i de situationer, hvor det ansøgte har til formål at

- 1) beskytte vilde dyr og planter og bevare naturtyperne,
- 2) forhindre alvorlig skade navnlig på afgrøder, besætning, skove, fiskeri, vand og andre former for ejendom,
- 3) sikre hensyn til den offentlige sundhed og sikkerhed eller af andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social og økonomisk art, og hensyn til væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller
- 4) fremme forskning og undervisning, genopretning af en bestand, genudsætning af disse arter og opdræt med henblik herpå, herunder kunstig opformering af planter.

Stk. 2. Beslutning om at fravige stk. 1 træffes af den myndighed, som er tillagt kompetence til at træffe afgørelse efter de almindelige regler i den lovgivning, der regulerer det pågældende område.

Stk. 3. Før der træffes afgørelse om at fravige stk. 1, skal den pågældende myndighed indhente udtalelse fra miljø- og fødevareministeren.

Stk. 4. Beslutning om at fravige, jf. stk. 1, skal meddeles miljø- og fødevareministeren med henblik på information af Europa-Kommissionen.

Det er DN Sorøs vurdering, at en tilladelse, som den anførte, vil ødelægge yngleområdet og størstedelen af fødesøgningsområdet for strandtudsens indlandsforekomst ved Munke Bjergby, samt direkte slå størstedelen af bestanden ihjel, der normalt vil være nedgravet i dagtimerne, eller i yngletiden optræde delvist i ynglevandhullerne.

Endelig finder DN Sorø, at Region Sjællands tilladelse, pga. af den negative påvirkning af en bilag IV beskyttet art kan være i strid med miljøskadelovens §§ 2 og 7.

Samlet set anmoder Danmarks Naturfredningsforening (DN Sorø) derfor Miljø- og Fødevareklagenævnet om at omgøre indvindingstilladelsen.

Med venlig hilsen

Niels Hilker
formand for DN i Sorø